

ČJ: 25/2019

Základní škola a mateřská škola Lukov, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

„Kdo si hraje, nezlobí“

Schváleno na pedagogické radě dne: 30. 8. 2019

Vydala: Mgr. Blanka Potěšilová, řed.školy

Zpracovala: Alena Břinková, ved.uč.

ŠVP PV zpracován podle: RVP PV

Platnost dokumentů od 1. 9. 2019

Poslední aktualizace: 31. 8. 2021

MATEŘSKÁ ŠKOLA LUKOV
LUKOV 11
MORAVSKÉ BUDĚJOVICE 676 02

OBSAH:

I. Identifikační údaje.....	4
II. Obecná charakteristika školy.....	5
III. Podmínky vzdělávání.....	6
1. Věcné podmínky	6
2. Životospráva.....	7
3. Psychosociální podmínky.....	8
4. Organizace chodu.....	9
5. Řízení mateřské školy.....	11
6. Personální a pedagogické zajištění.....	13
7. Spoluúčast rodičů.....	13
8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami...	14
8.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	14
9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	15
10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	15
IV. Organizace vzdělávání.....	19
V. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	21
VI. Vzdělávací obsah.....	27
VII. Evaluační systém.....	50

I. Identifikační údaje

Název: Základní škola a mateřská škola Lukov, příspěvková organizace

Adresa: ZŠ - Lukov 32, Moravské Budějovice 676 02, Třebíč

MŠ - Lukov 11, Moravské Budějovice 676 02 Třebíč

Telefon: ZŠ: +420 568 420 154

MŠ: +420 568 421 002

E-mail: b.potesilova@seznam.cz

www stránky: www.skolalukov.cz

Statutární zástupce školy: Mgr. Blanka Potěšilová

Zřizovatel: Obecní úřad Lukov 10, Mor. Budějovice 676 02, Třebíč

Telefon: +420 724189756

Email: oulukov@seznam.cz

Mateřská škola: poskytuje předškolní vzdělávání, její činnost se řídí zákonem

č. 561/2004 Sb. školským zákonem

Datum založení: příspěvková organizace vznikla 1. 1. 2003 dle zřizovací listiny, kterou vydala obec Lukov dne 7. 10. 2002, č.j. 6/2002

Příspěvková organizace vykonává činnost:

mateřské školy - kapacita 33 dětí

základní školy - kapacita 60 žáků

školní družiny - kapacita 45 žáků

školní jídelny - kapacita 75 jídel

Počet tříd MŠ: 2

Provoz MŠ: 6,30 – 16,00

II. Obecná charakteristika školy

Budova naší mateřské školy nacházející se téměř v centru obce Lukov, byla přestavěna z hospodářské budovy, která byla zkonfiskována v době totalitní vlády a otevřena v roce 1975. Přilehlé pozemky byly upraveny na školní zahradu. Mateřská škola byla do konce roku 2002 samostatným subjektem. 1. 1. 2003 došlo k organizační změně – MŠ se stala součástí právního subjektu Základní škola Lukov. Od 1. 1. 2006 se změnil název - Základní škola a mateřská škola Lukov, příspěvková organizace.

Zřizovatelem je Obecní úřad Lukov. Provoz mateřské školy začíná v 6:30 a končí v 16:00 hodin. Školu s kapacitou 33 dětí navštěvují děti od 2 do zpravidla 6 let převážně z obcí Lukov, Vícenice, Dolní Lažany, ale i z jiných okolních obcí a měst. Mateřská škola je od 1. 9. 2019 dvoutřídní. Jedna třída je smíšená s kapacitou 18 dětí, zpravidla pro věkovou skupinu 4 -6 let a děti s odloženou školní docházkou. Druhá třída s kapacitou 15 dětí je určena především pro nejmladší děti ve věku 2 - 3 let. Provoz školy zajišťují čtyři učitelé a dva provozní zaměstnanci. V případě potřeby jejich počet doplňují asistent pedagoga, chůva nebo školní asistent.

Interiér mateřské školy prošel menší rekonstrukcí v době letních prázdnin v roce 2019. V září 2020 započaly stavební práce, které spočívaly v demolici části stávajících prostor, celkové rekonstrukci mateřské školy a především vybudování nové přístavby. Součástí školy je i školní kuchyně. Budovu obklopuje zatravněná zahrada s vybavením pro hru a pohybové aktivity dětí. Nynější podoba přízemní budovy s přístavbou a přilehlou zahradou, působí útulným a rodinným dojmem.

Okolní krajina umožňuje různorodé vycházky (lesy, pole, louky), kde mají děti možnost přímého pozorování živé a neživé přírody. Profilujeme se jako vesnická mateřská škola respektující přirozený způsob života na vesnici s jejími tradicemi. Podporujeme a podněcujeme ekologické povědomí a citění. Zaměřujeme se na výchovu dětí v oblasti vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí, k sobě samému a lidem okolo nás.

Naším nejbližším partnerem je základní škola v Lukově. Navštěvujeme školu při příležitosti různých vystoupení a společných akcí. Společně připravujeme projekty a kulturní vystoupení.

Velmi dobrá spolupráce je se zřizovatelem Základní školy a mateřské školy Lukov. Účastníme se akcí pořádaných obcí a aktivně přispíváme ke zkvalitnění kulturního života v obci. Využíváme také kulturní akce v okolí. Spolupráce s rodiči je na dobré úrovni. Rodiče nás mohou kdykoliv navštívit, účastnit se společných akcí.

Kladné stránky školy

- klima školy - rodinný typ školy, otevřenost pro rodiče a veřejnost
- velmi dobrá spolupráce se ZŠ
- dostatek materiálního vybavení pro dětskou tvořivost
- ochota zaměstnanců pracovat i nad rámec svých povinností při pořádání mimoškolních akcí
- možnost vycházek do okolí a pozorování rozmanitosti přírody ve všech ročních obdobích
- zájem učitelů o styl práce v MŠ

Záporné stránky školy

- chybí prostorná tělocvična, samostatná ložnice
- méně vybavená školní zahrada

III. Podmínky vzdělávání

1. Věcné podmínky

Mateřská škola je přizemní budova s nově vybudovanou přístavbou. Zde se nachází třída II. s šatnou a vlastním vchodem, terasa, sklad pomůcek, úklidová místnost, kancelář, sociální zázemí pro zaměstnance a šatna pro třídu I. Původní část budovy je nově zrekonstruovaná a nachází se zde školní kuchyně, sociální zařízení pro děti, dvě třídy pro starší oddělení dětí třídy I., z nichž jedna slouží i jako jídelna.

Během roku jsou stěny třídy i přilehlých prostor využívány k prezentaci výsledků individuální, skupinové a společné práce dětí, ty se aktivně na výzdobě podílí. Vystavujeme výtvary všech dětí.

Mateřská škola má dostatek podnětných pomůcek a hraček, knih, didaktického materiálu, CD. Hračky a pomůcky jsou na pohled dětem přístupné, v otevřených skříňkách. V každé třídě jsou herní koutky, které umožňují dětem soukromí nebo hru v menší skupině. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno. Přednost mají hračky podporující rozvoj dětské fantazie a manuální zručnosti dětí. Nechybí ani odpočinkové koutky a prostor pro společná setkávání. K dispozici je interaktivní tabule, audio s CD přehrávačem, tiskárna s kopírkou, kroužkový vazáč, laminátor, počítač, tablet a v obou třídách elektronické klávesy.

V učitelské knihovně jsou knihy pro vzdělávání učitelek a v dětské knihovně najdeme dětská leporela pro nejmenší děti, pohádky, povídky a také encyklopedie pro děti starší. Knihovny dle finančních možností doplňujeme o nové publikace.

K tělovýchovným činnostem dětem slouží žíněnka, kruhy, lavičky, víceúčelový kruh, prolézací tunely, látkový padák, švihadla, molitanové stavebnice, cvičební sestavy a různé druhy a velikosti míčů. Pro zpestření využíváme i neobvyklé materiály (papírové trubky, destičky, koberečky, přírodniny...). Protože škola nemá vlastní tělocvičnu, využíváme ve velké míře k pohybovým aktivitám školní zahradu a třídu pohybové výchovy v ZŠ.

Školní zahrada je za budovou mateřské školy a je vybavena sestavou s houpačkou a skluzavkou, pružinovou houpačkou, kreslicími tabulemi, zahradním domkem s dřevěným nábytkem a altánem, který dětem slouží především za deštivého počasí. Na jaře 2020 bylo vybudováno nové pískoviště a provedeny terénní úpravy zahrady. Celá plocha školní zahrady je zatravněná a slouží dětem ke hře. Po celý rok je zahrada maximálně využívána k odpočinku, sportování, k pozorování živé a neživé přírody, pro hry a slavnosti dětí. Vybavení školní zahrady dle potřeby rozšiřujeme i mobilními (nepevnými) herními prvky (klouzačka, domeček, houpačka, látkový tunel).

Záměr: Vlastními silami postupně vyrábět doplňující pomůcky k obohacení tvořivých her tak, aby docházelo k celkové stimulaci při rozvoji osobnosti dítěte (zboží do obchodu, oblečky na panenky, kostýmy pro námětové hry, pracovní listy apod.).

Dle ekonomických možností školy rozšířit vybavení školní zahrady, průběžně doplňovat herní prvky pro rozvoj pohybových dovedností. Esteticky školní zahradu dovybavit.

Závěry: Zajistit příležitost a možnost k seberozvoji dětí.

2. Životospráva

Stravování dětí zajišťuje školní jídelna, která je v budově mateřské školy a je plně vybavena. Jídlo dětem vydává hlavní kuchařka a dbá na pravidelný režim. Dětem je poskytována plnohodnotná strava, která je pestrá, vyvážená, odpovídající biologickým potřebám vyvíjejícího se dětského organismu. Výživa musí být vhodná co do kvality, ale i do kvantity. Děti se do jídla nenutí a je respektováno individuální tempo každého. Je dodržován dostatečný pitný režim - děti mají vždy v průběhu dne dostatek tekutin, které mohou pít dle své potřeby - ovocné čaje, vodu, neslazené ovocné šťávy apod. Děti při jídle dodržují zásady společenského a hygienického chování. Osvědčilo se nám společné stravování a to i u svačiny. Před jídlem si děti umyjí ruce, popřejí si dobrou chuť. Děti u jídla sedí na svém místě, nepokřikují po sobě, ale pouze si povídají s dětmi u svého stolečku. Po jídle odnáší talíře a za

jídlo poděkuje, učí se sebeobsluze. Při jídle na děti pozitivně působí vzor učitelky i ostatních dětí, vytvoření prostoru pro samostatnost.

Dbáme na optimální zajištění podmínek v mateřské škole z hlediska věku a individuálních potřeb dítěte. V MŠ je zajišťován pravidelný denní režim. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, alespoň dvě hodiny. Vždy je však přihlédnuto k aktuálnímu stavu počasí. Při nepříznivém počasí se pobyt venku buď zkrátí, popřípadě jsou dětem nabídnuty jiné pohybové aktivity. Jedná se např. o silný mráz pod -10°C , náledí, silný vítr, déšť, inverze, v létě velká horka. Dbáme na to, aby byly děti oblečeny dle aktuálního počasí. Pro pobyt venku se hojně využívá školní zahrada. Časté jsou i vycházky do okolí MŠ a delší dopolední výlety, kde děti poznávají krajinu a okolí obce. Tyto vycházky jsou spojeny s výukovým programem (např. poznávání rostlin, zvířat, přírodnin). Děti mají dostatek prostoru pro pohybové vyžití během celého dne jak ve třídách, tak při pobytu venku.

Zařazujeme i další příležitosti k pohybu:

spontánní pohybové aktivity dle volby dětí, didakticky zacílené činnosti, míčové hry, individuální cvičení zdravotní, s prvky jogy, relaxační, dechová, psychomotorická, rozvíjení jemné motoriky – grafomotorika, cvičení rozlišovacích schopností všech smyslů.

V denním programu je respektována potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidový program. Děti nejsou donucovány ke spánku. Mohou si prohlížet knížky, dětské časopisy, hrát si u stolečků společenské hry, se stavebnicemi nebo kreslit. Je však dbáno, aby se chovaly při hrách tiše a nerušily tak ostatní děti ze spánku.

Záměr: Nadále se budeme snažit, aby každé dítě mělo prostor pro aktivity podle vlastního výběru. Dodržovat délku pobytu venku. V jarních a letních měsících tuto dobu prodlužovat. Vést děti k osvojení návyku pití bez připomínání, ke správnému stolování a zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu.

Závěry: Podpora kultury stolování, cvičení před svačinou na zahradě, svačiny i venku na zahradě.

3. Psychosociální podmínky

Kvalitní sociální klima je podmínkou zdu veškerých aktivit mateřské školy. Naše škola dává dostatečný prostor pro individuální přístup a péči, aby každý, kdo k nám přijde, pocítil lásku a důvěru. Usilujeme o vytvoření takového prostředí, kde se děti cítí spokojeně, jistě

a bezpečně, nepocitují neúměrný tlak a spěch. Při nástupu do MŠ klademe důraz na adaptaci dítěte v novém prostředí a vytváříme podmínky k citlivému začlenění se do dětského kolektivu. Adaptační doba je individuální podle potřeb dítěte i uvážení rodičů.

U dětí podporujeme prosociální chování. Jeho kvalita podléhá týmž kritériím jako vztahy mezi dospělými lidmi. Vytváří se na základě úcty. Dítě se učí žádoucí sociální komunikaci, přijímá vhodné modely sociálních vztahů a napodobuje vzory chování. Učitelky upouští od direktivního vedení, naopak podporují samostatnost dítěte. Vztah mezi učitelkou a dítětem je partnerský. Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Upřednostňujeme takové vedení, které děti podporuje v jejich touze po poznání, podporujeme spoluúčast a samostatné rozhodování dítěte. Nepodporujeme soutěživost dětí. Organizování dítěte omezujeme na nezbytně nutné činnosti. Děti jsou vedeny učitelkami ke vzájemné spolupráci. V průběhu celého dne je individuálně procvičována sebeobsluha. Děti jsou k činnostem motivovány slovně, pochvalou. Nikdy nejsou k jednotlivým činnostem nuceny, ale vhodnou formou vybídnuty a je jim ponechán prostor pro vlastní rozhodnutí. Jsou vedeny i k sebehodnocení. Pozornost věnujeme rozvoji individuálních schopností každého dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života a současně je přizpůsobována i dětem mladším tří let, dětem se speciálními vzdělávacími potřebami i nadaným a talentovaným dětem.

Záměry: V průběhu celého dne nabízet různorodé činnosti – dát dětem možnost výběru.

Provádět prevenci šikany a jiných sociálně patologických jevů. Vytvářet přátelskou atmosféru, vést děti k samostatnosti, ke zdvořilostnímu chování ve spolupráci s rodiči.

Závěr: Podpora spolupráce, samostatnosti a aktivity dětí, respekt k individualitě dítěte, příznivé sociální klima, příležitost pro hru, relaxaci i pohyb.

4. Organizace chodu v mateřské škole

Práci ve třídách přizpůsobujeme potřebám a podmínkám dětí tak, aby na ní nebyla vidět organizovanost dne s výjimkou nezbytného dodržování potřeb dle biorytmu. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, ve středně velkých i velkých skupinách, ale i relaxovat v klidovém koutku. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti a citlivě vybíráme zajímavé náměty a činnosti pro práci s dětmi. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit, nebo v ní

později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, k možnosti pracovat svým tempem. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Volná (spontánní) hra a tvořivá prožitková činnost jako nejdůležitější a přirozená aktivita dítěte je v naší mateřské škole hlavní náplní denního programu.

Denní rozvrh (režim dne – viz příloha) vychází z potřeb rozvoje dítěte a v jeho zájmu je zajištěna flexibilita, plánování vychází z potřeb a zájmu dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám.

Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Učitelé se respektujícím způsobem plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Ke spojování tříd dochází jen v nebytných případech.

Záměry: Poskytovat dětem co nejvíce prostoru pro spontánní hry. Připravovat pro děti dostatečně kvalitní a podnětné prostředí s větším množstvím pomůcek a hraček. Zaměřit se na přírodní materiály. Vyvarovat se soutěžení a soupeření mezi dětmi. Podporovat – každý jsme jiný.

Závěry: Zajištění podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí na školní zahradě, vyhodnocovat úrazovost dětí.

Plánování činnosti:

Integrované bloky - na tvorbě plánu se podílejí společně všechny učitelky.

Týdenní plány – dílčí cíle v oblastech si tvoří jednotlivé učitelky po společné dohodě. Zde si již plánují konkrétní činnosti, akce, které chtějí s dětmi provádět nebo jim je nabízet.

Mimořádné plány – pokud se naskytne MŠ mimořádná akce, které se budeme chtít zúčastnit, dodatečně si doplní týdenní plán učitelka, která se této akce zúčastní s dětmi.

Tradiční akce MŠ

- Výlet – předškolní děti a žáci ZŠ
- Schůzka s rodiči, prohlídka MŠ
- Návštěvy divadelních představení dle nabídky
- Společné akce – MŠ a ZŠ
- Podzimní tvoření
- Pouštění draků
- Čertovské zápolení

- Mikulášská nadílka
- Vánoční besídka
- Zimní sportovní hry
- Návštěva v 1. třídě ZŠ
- Maškarní karneval
- Vítání jara
- Velikonoční tvoření
- Rej čarodějnic a čarodějů
- Malování na chodník
- Den matek
- Výlet
- Den dětí
- Dopoledne s SDH
- Rozloučení s předškoláky

5. Řízení mateřské školy

Školu řídí ředitelka a odpovídá za její chod ve všech oblastech, je statutárním zástupcem, respektuje a postupuje podle obecně platných závazných právních norem ČR. Na škole je vytvářena atmosféra důvěry a spolupráce. Náplň práce zaměstnanců je součástí osobních listů, a je písemně stanovená pracovní doba, delegování kompetencí a pravomocí. Dokumentace školy je řádně vedena, funkčně a v souladu s legislativou.

Pracujeme s vlastním Školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále jen ŠVP PV). Na jeho zpracování se podílí celý pedagogický kolektiv, který pracuje jako tým a jako tým vyhodnocuje výsledky a vyvozuje závěry. Získané poznatky využíváme pro zkvalitnění další práce.

Pedagogické a provozní porady jsou svolávány dle zpracovaného plánu (viz Celoroční plán práce), krátké informativní porady jsou zařazovány dle potřeby. Zde jsou také sdělovány mimořádné informace, ale i zajímavosti, nabídky, atd., popřípadě jsou zasílány e-mailem jednotlivým učitelkám. Je zpracován školní řád, který je akceptován všemi zaměstnanci. Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.

Škola se opírá o sociální a odborné partnery, spolupracuje s nimi a plní tyto úkoly:

- spolupráce s rodiči – otevření se školy rodičům a účasti na výchovně vzdělávacím procesu

- spolupráce se ZŠ – umožnit dětem nestresující plynulý přechod dětí z MŠ do ZŠ (plán spolupráce)
- spolupráce se zřizovatelem v rámci hospodaření školy, výchovně vzdělávací činnosti, dalšího investičního rozvoje školy, společných projektech
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí
- spolupráce s místními spolky – SDH, myslivci
- spolupráce s místními umělci (kováři - rozvoj představivosti a dovedností u dětí, prohloubení vztahu k umění, řemeslu)

Informační systém v MŠ mezi pedagogy a provozními zaměstnanci: operativně každý den (vždy dle potřeb a naléhavosti).

Mezi MŠ a ZŠ: využíváme telefonního spojení, elektronickou poštu, osobní kontakt dle potřeby, vzájemné návštěvy, pedagogické i provozní porady.

V naší mateřské škole vládne mezi zaměstnanci příjemná atmosféra založená na důvěře a vzájemné toleranci, všichni se aktivně účastní všech akcí, které pořádáme. Zaměstnanci pracují jako tým, rodiče se mohou aktivně spolupodílet na akcích a s MŠ spolupracovat.

Organizační schéma řízení školy

Statutárním zástupcem je ředitelka Mgr. Blanka Potěšilová. Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání je Alena Břinková.

Ředitelka, statutární zástupce

Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání	Ekonomka	Vedoucí školní jídelny
Učitelka MŠ	Účetní firma	Kuchařka
Asistent pedagoga		
Školní asistent		
Školnice		

Záměry: Podporovat nadále týmovou spolupráci ve škole. Dodržovat vypracovaný kontrolní systém u všech zaměstnanců školy, hodnotit plnění jejich pracovních povinností, přístup k dětem a rodičům, vzájemnou spolupráci.

Závěry: Neustále se zamýšlet nad vhodnými způsoby pedagogického vedení, nad formami práce, analyzovat vzdělávací nabídku a využívat zpětné vazby při dalším plánování.

6. Personální a pedagogické zajištění

Pracovní tým: (seznam všech zaměstnanců školy – viz příloha)

Všichni zaměstnanci se chovají a jednají profesionálním způsobem. Učitelé mají zájem o další odborný růst, soustavně se dále vzdělávají. Ředitelka sleduje udržení a další růst profesních kompetencí a vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání. Postupně vysílá na odborné vzdělávání jednotlivé učitele, kteří se pravidelně střídají. Výběr tohoto vzdělávání vychází z potřeb školy a z výsledků evaluace. Dále se vzdělávají v samostatném studiu. Studují odbornou literaturu a pedagogický tisk, sledují weby pro učitele o předškolním vzdělávání. VMŠ pravidelně odebíráme časopis Informatorium. Učitelky mají též možnost kupovat si odbornou literaturu pro práci s dětmi nebo časopisy pro rozvoj tvořivosti dětí. Směny učitelek jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče.

Záměry: Podporovat účast na seminářích, vybírat zaměření podle potřeb školy. Uvítat každou iniciativu učitelů, která souvisí se zkvalitňováním vzdělávacího procesu. Zaměřit na výměnu zkušeností a předávání nových poznatků, vzájemné hospitace – využití v praxi.

Závěry: Vytvářet příjemnou atmosféru spolupráce mezi všemi pracovníky, rozvíjet a posilovat týmovou práci, dobrý komunikační systém.

7. Spoluúčast rodičů

Spolupráce funguje na základě partnerství. Mezi zaměstnanci a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Učitelé pravidelně informují rodiče o dění v MŠ na nástěnkách v šatně dětí nebo osobně, alespoň krátký kontakt je už denním pravidlem. Informují také rodiče o jejich dítěti i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. Jednají s rodiči diskrétně a ohleduplně. Nezasahují do soukromí rodiny. V průběhu roku se konají společné informativní schůzky. Dle domluvy nabízíme individuální konzultační hodiny. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, jestliže projeví zájem, mohou spolurozhodovat např. při organizování výletů a zábavných her pro děti. Společně s učitelkami se domlouvají na společném postupu při výchově a vzdělávání svého dítěte. Rodičům jsou také nabídnuty dny otevřených dveří, převážně před zápisem do MŠ, aby se mohli podívat na dění ve škole. Také v době zápisu si může dítě spolu

s rodiči školu prohlédnout, seznámit se s prostředím, třídami i učitelkami. Mateřská škola nabízí rodině i odborné pedagogické konzultace.

Záměry: Podporovat a aktivovat zájem rodičů o dění ve škole. Respektovat přání a potřeby dětí a rodiny.

Závěry: Spolupráce, spolupodílení se na aktuálních činnostech v jednotlivých třídách, navazovat denně neformální vztahy, vést diskuse, rozhovory o problémech konkrétních dětí.

8. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jejich naplnění přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovělo dětem, jejich potřebám i možnostem. Naší snahou je vytvořit pro všechny děti - bez výjimky - optimální podmínky k rozvoji jejich potenciálu, osobnosti, ale také k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci jednotlivci, aby dosáhl co největší samostatnosti.

Dosažením co největšího možného rozvoje každého dítěte docílíme stanovením podpůrných opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Je výrazně uplatňován individuální přístup. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Záměr: Ke každému dítěti a jeho potřebám přistupovat individuálně, aktivně pracovat s PLPP s IVP, vyhodnocovat.

Závěry: Individuální péče o každé z dětí s ohledem na jeho potřeby.

8.1. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Při práci s třídou, kde se nacházejí děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka, uzpůsobujeme didaktické postupy a cíleně podporujeme jeho osvojování.

MŠ zřizuje skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu v případě, že má 4 a více dětí – cizinců, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Ve skupině je maximálně 8 dětí – cizinců. Vzdělávání ve skupině je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Cílem skupin je zajistit plynulý přechod dětí – cizinců do základního vzdělávání.

Pokud však ředitel MŠ posoudí, že i pro jiné dítě by bylo zařazení do skupiny vhodné, může tak učinit, ale nesmí to být na újmu kvality jazykové přípravy. V případě menšího počtu dětí cizinců než 4 se jazyková podpora poskytuje průběžně v rámci dne.

Záměr: Cíleně podporovat osvojování českého jazyka.

Závěr: Individuální práce s dětmi.

9. Vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Záměr: Rozvíjet talenty u dětí.

Závěr: Všimnout si talentů u dětí a rozvíjet ho.

10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání těchto dětí jsme přijali opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace a obsahu vzdělávání.

V oblasti **věcných (materiálních)** podmínek jsme zvážili vhodnost hraček a didaktických pomůcek a třídu jsme vybavili vhodnými hračkami pro děti ve věku od 2 do 3 let. Zakoupili jsme vhodný sedací nábytek a zajistili tak podporu správného držení těla při sezení, jeho bezpečnost a stabilitu.

Při pobytu venku zajišťujeme využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení školy vzhledem k věku dětí. Využíváme i mobilní herní prvky (např. klouzačka, domeček, houpačka, látkový tunel).

Prostředí třídy poskytuje prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne.

V oblasti **životosprávy** upravujeme denní režim (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí) dle potřeby. Zajišťujeme dopomoc při stolování, dokrmování dětí.

Z hlediska **organizačního zajištění** chodu umožňujeme dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování. Organizace vzdělávání a plánování činností v mateřské škole vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

V oblasti **psychosociálních podmínek** klademe velký důraz na vytvoření podmínek pro adaptaci. Pro příchod dětí ve věku od dvou do tří let nemáme stanovenou pevnou hodinu, vždy se domlouváme s rodiči individuálně, tak, aby dítěti nebyl pobyt v mateřské škole uměle prodlužován. Přitom platí pravidla pro pravidelnost a včasné omlouvání nepřítomnosti dítěte. Děti by se měly cítit v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně (umožňujeme používání specifických osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty).

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Potřebuje stálý pravidelný denní režim (dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování), dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřené podnětné prostředí a činnosti, více klidu (prostor k odpočinku během dne), více individuální péče (vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně), srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jeho jednání.

V oblasti **personálních podmínek** jsme optimálně využili maximální možné výše úvazků pedagogických pracovníků tak, aby bylo možné jejich co největší souběžné působení v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

Obsah vzdělávání

Pro úspěšné vzdělávání dětí od dvou let je nutné si uvědomovat specifika související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, brát ohled na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi. Dvouleté dítě je egocentrické, projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Dvouleté dítě má velkou potřebu aktivního pohybu a zároveň potřebuje častější

odpočinek nejen po stránce fyzické, ale i psychické. Rozdíly v psychomotorickém vývoji jednotlivých dětí mohou být velmi výrazné. Proto je již zde nutné sledovat pokroky konkrétního dítěte a neprovádět vzájemné srovnávání dětí.

Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností přizpůsobujeme možnostem a schopnostem dětí. Podle toho volíme metody a formy práce. Děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály. Zpravidla se děti mladší tří let nedokážou delší dobu soustředit, pozornost udrží jen velmi krátkou dobu. Tomu je třeba přizpůsobit činnosti, průběžně je střídat, sladit spontánní s řízenými. Největší prostor je ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

Záměry: Podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost, rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům. Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, rozvíjet řeč, city, vůli, kreativitu. Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti, k dospělému.

Závěry: Zajistit vzdělávání učitelů v oblasti dvouletých dětí v MŠ.

VIZE MŠ

Do budoucna budeme esteticky vybavenou moderní školou plnou pohody. Zvýšíme informovanost a zájem rodičů podílet se na programu školy a jejím rozvoji, prezentaci na veřejnosti.

I. Základní záměr

Aby naše mateřská škola nadále fungovala jako optimálně sladěný celek, který dosahuje efektivních výsledků ve výchově a vzdělávání, je třeba při plánování dalšího rozvoje směřem ke zvyšování kvality:

- pravidelně a pravdivě informovat o činnosti mateřské školy způsobem dostupným široké veřejnosti (webové stránky, konzultační hodiny, schůzky s rodiči)
- vytváření podmínek pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, cizinců, dětí ze sociálně slabých rodin (asistent pedagoga, osobní asistent, spolupráce s odborníky při tvorbě individuálně vzdělávacích programů a poradenství)
- individuální přístup při vzdělávání (vhodné formy a metody práce, moderní, ale i osvědčené metody, diagnostika dítěte)

II. Dlouhodobé záměry

1. Dlouhodobý záměr v oblasti materiální

Vytvářet dětem optimální a zajímavé materiální zázemí, které umožňuje smysluplnou realizaci každodenního programu.

2. Dlouhodobý záměr v oblasti životosprávy

Navazovat a udržovat dobré tělesné, duševní a sociální pohody, vyrovnanost s vnějšími i vnitřními nároky, tedy dobrého zdraví.

3. Dlouhodobý záměr v oblasti psychosociální

Rozvíjet a udržovat kvalitní mezilidské vztahy mezi dětmi i dospělými, které podporují a stimuluji přirozený přechod od nezávazného dětství k systematickému vzdělání.

4. Dlouhodobý záměr v oblasti organizace vzdělání

Být dítěte dobrým průvodcem na jeho cestě za poznáním, připravovat prostředí a nabízet příležitosti k pozorování, přemýšlení a porozumění. Zajistit takové vzdělávací prostředí, jež podporuje aktivní učení dětí a umožňuje jejich optimální rozvoj v souladu s individuálními dispozicemi.

5. Dlouhodobý záměr v oblasti řízení školy

Posilovat efektivní řízení založené na týmové práci, vytvářet zdravé pracovní klima podporující vytváření zdravých pracovních vztahů a žádoucí kultury.

6. Dlouhodobý záměr v oblasti personální

Podporovat profesní rozvoj zaměstnanců, tak aby uměli konstruktivně využívat svůj potenciál ve prospěch růstu profesní kvality a ostatních funkcí školy.

7. Dlouhodobý záměr v oblasti spoluúčasti s rodiči

Rozvíjet aktivní spolupráci s rodiči, podporovat vzájemnou komunikaci, zvyšovat důvěru ke školnímu prostředí, stát se vyhledávaným místem s dobrou pověstí.

8. Dlouhodobý záměr v oblasti vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

Vytvářet kvalitní inkluzivní prostředí, jež umožňuje všem dětem v maximální míře rozvoj jejich vnitřního potenciálu a prostřednictvím získané jistoty, bezpečí, psychické stability a formování optimální osobní samostatnosti.

Cíleně začleňovat děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka do kolektivu odstraňováním jazykové bariéry.

9. Dlouhodobý záměr v oblasti vzdělávání dětí nadaných

Vytvářet kvalitní podnětné prostředí, jež umožňuje všem dětem v maximální míře rozvoj jejich vnitřního potenciálu, vlastní aktivity, samostatnosti a tvořivosti.

10. Dlouhodobý záměr v oblasti vzdělávání dvouletých dětí

Vytvářet kvalitní prostředí, pro získání poznatků zejména v oblasti sebeobsluhy, samostatnosti, socializaci, komunikaci a začlenění do kolektivu.

IV. Organizace vzdělávání:

Mateřská škola je dvoutrídni s celodenním provozem. Provoz v MŠ začíná v 6,30 a končí v 16,00 hodin. Děti se scházejí od 6,30 do 8,00 hodin, je možná individuální dohoda o pozdějším příchodu výjimečně i pravidelně.

Do tříd se zařazují děti ve spolupráci se zákonnými zástupci. Pokud je to možné, zařazujeme sourozence do stejné třídy, vždy však s ohledem na kapacitu tříd. O zařazení do tříd rozhoduje vždy ředitelka školy.

Charakteristika tříd:

I. třída

Tuto třídu navštěvují zpravidla děti od 4 do 6 let a děti s odloženou školní docházkou.

Vzhledem k smíšenému věku dětí je nutné vždy pečlivě promýšlet organizaci činností s ohledem na věkové složení. Pracujeme: individuálně s jednotlivými dětmi, ve specifikovaných skupinkách dětí (např. mladší x starší děti, předškolní děti), připravujeme činnosti společné, do kterých se snažíme zapojit všechny děti, ve skupinách dle volby dětí – činnosti v jednotlivých koutcích. Respektujeme právo dětí na vlastní spontánní aktivity, využití situací, podnět a nabídku činností. Preferujeme osobnostní přístup k dětem, učíme se společnému soužití a vlastní aktivitě v rámci vzájemně domluvených pravidel. Vedeme je k zodpovědnosti za své jednání. Hlavní činností je **hra** – tvořivá, námětová, dramatizující, pohybová, taneční, didaktická. U předškolních dětí je hlavním cílem dosažení všestranné zralosti a usnadnění přechodu dětí z MŠ do ZŠ. Dětem často dáváme samostatnou práci, u které musí přemýšlet a najít řešení.

Prostředí třídy je maximálně přizpůsobeno dětem. Podařilo se nám přemístit hrací koutky tak, aby byl ve třídě dostatek prostoru pro pohybové hry a další pohybové aktivity.

Úzce spolupracujeme s rodiči, případně se školskými poradenskými institucemi.

Maximální kapacita třídy je 18 dětí. V této třídě pracuje učitelka se zástupkyní ředitele pro předškolní výchovu. Vzhledem k nastavenému úvazku zástupkyně nelze zcela dodržet podmínku souběžného působení učitelek po dobu nejméně 2,5 hodiny denně.

II. třída

V této třídě, která je určena pro nejmladší děti, zpravidla od 2 do 3let, usilujeme o vytvoření klidné, rodinné atmosféry, kde se děti budou cítit jistě a bezpečně.

U nejmladších dětí je prioritou postupné a nenásilné zvykání, rozvoj a upevňování pracovních návyků, hygienických návyků a sebeobsluhy. Respektujeme zájmy dvouletých dětí, zaměřujeme se na hru smyslovou- podpora hmatu (uchopování), zraku (pozorování), čichu, sluchu (zvukové hračky od libivých až rušivých), záměrnou manipulaci (nakládání, vykládání, přerovnávání, vožení, ...), experimentaci.

V případě zařazení starších dětí, přizpůsobujeme vzdělávací nabídku.

V této třídě je zajištěno maximální souběžné působení učitelek v době nejnáročnější na organizaci. Maximální kapacita třídy je 15 dětí.

Podporujeme pravidelné a časté vzájemné kontakty mezi třídami, které mají pro děti velký význam. Děti se učí žít ve skupině, mladší děti se učí od starších a naopak. Dítěti se tak nabízí přirozené podmínky pro socializaci.

Provádíme pravidelnou diagnostiku všech dětí za účelem zjištění individuálních vzdělávacích potřeby a k nim přizpůsobujeme vzdělávací nabídku, diferencujeme nároky kladené na jednotlivé děti.

Umožňujeme rodičům vstup do tříd a těší nás jejich zájem o práci dětí a učitelek.

Nadstandardní aktivity

Jsou zařazovány do vzdělávací nabídky školy a jsou včleněny do školního vzdělávacího programu - výlety, exkurze, divadelní představení.

Spolupráce s PPP

MŠ spolupracuje s PPP v Moravských Budějovicích, která vyšetřuje děti zejména pro odklad školní docházky, jež vyplývá z fyzické, psychické nevyzrálости dítěte vzhledem k věku předškoláka. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme se SPC v Jihlavě.

V. Charakteristika vzdělávacího programu

Děti se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „**Kdo si hraje, nezlobí**“, který vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Zařazujeme prvky ze vzdělávacího programu Začít spolu.

Hlavní činností naší školy je **HRA**. Prostřednictvím ní dítě poznává samo sebe i okolní svět.

Náš vzdělávací program je zaměřen na poznávání přírody a klade důraz na střídání ročního období s poznáváním lidových tradic a na osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví a rozvíjení sociální citlivosti. Maximálně usilujeme, aby děti v průběhu projektu prožívaly radost, veselí, pociťovaly sounáležitost s ostatními, pochopily stále trvající propojení člověka s přírodou a naučily se vážit si života ve všech jeho formách.

Vzdělávací záměr ŠVP: Hlavním záměrem naší mateřské školy je vést dítě k samostatnosti, zdravému sebevědomí, komunikaci, osvojení si pracovat na určitém cíli formou hry, zábavných a motivovaných činností a formou vlastního prožitku.

Usilujeme o to, abychom vytvořili dítěti klidné, bezpečné, podnětné, motivující prostředí, kde převládá klidná atmosféra a zázemí. Respektujeme osobnost každého dítěte, dbáme na jeho harmonický rozvoj, klademe důraz na psychologické aspekty vývoje a bereme na ně zřetel. Dítě je pro nás rovnocenným partnerem. Naše kroky míří k tomu vychovávat z každého dítěte samostatného, zdravě sebevědomého člověka.

Náš cíl je mateřská škola s veselými dětmi, kterým se ve „školce“ líbí, a které se tu učí základům všeho, co budou potřebovat pro život.

Vzdělávací program školy je sestaven tak, aby respektoval rámcové cíle předškolního vzdělávání:

Rámcové vzdělávací cíle

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení
  - dostatek informačních zdrojů
  - propojení informací se skutečným životem
  - práce v motivujícím prostředí
  - převaha kladného hodnocení
  - netradiční metody a formy práce
- Osvojení si základů a hodnot, na nichž je založena naše společnost
  - atmosféra přátelství
  - dodržování stanovených pravidel

- utváření ohleduplného a citlivého vztahu k lidem
- poznávání a ochrana přírody
- Získávání osvojení samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí
  - vhodná organizace denního režimu
  - bezpečnost, estetičnost a čistota prostředí
  - hygienické a stravovací návyky
  - prevence násilí, šikany
  - respektování individuálních potřeb
  - osvojování základních pracovních dovedností
  - ohleduplnost k slabším, pomoc starým, nemocným

Naplnováním rámcových vzdělávacích cílů směřujeme k utváření základů klíčových kompetencí.

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Vzdělávací oblasti

Celoroční vzdělávací blok „Kdo si hraje, nezlobí“ je stavěn tak, aby:

- přispíval k rozvoji dítěte a jeho učení v různých oblastech
- umožňoval naplnit život dítěte mnohostranně pestrou nabídkou činností intelektových i praktických
- dítě mělo možnost získávat potřebné dovednosti, poznatky, poznávat hodnoty a zaujímat postoje

Především se snažíme **vychovávat** z dětí osobnosti, kterým není lhostejný život kolem nás.

Učíme všemi smysly, vlastním tempem a způsobem, spontánně od konkrétního k abstraktnímu, od jednoduchého ke složitému, poznávat svět s jeho přírodními zákonitostmi, přemýšlet v souvislostech, samostatnosti, nezávislosti, vnitřní pevnosti, svobodě a respektu.

Rozvíjíme osobnost dítěte, tvořivost dítěte, úctu k sobě, k druhým i okolnímu světu.

Nabízíme ve „školce“ pohádkové postavy v rolích dětských průvodců světem poznání, připravené podnětné prostředí, individuální láskyplný a respektující přístup.

Ctíme lidové zvyky a tradice, nevedeme děti k soupeření, ale podporujeme v nich vzájemnou spolupráci.

Ve své práci uplatňujeme tyto formy a metody práce:

- vzdělávací činnost je založena na metodách přímých zážitků dětí
- upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání
- aktivně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností
- využíváme spontánních nápadů dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat a experimentovat
- nepředkládáme hotové návody, učitelka je průvodcem a rádcem, pomáhá dítě nasměrovat vhodným postupem
- uplatňujeme situační učení, spontánní sociální učení, didakticky cílenou činnost
- vedeme děti k individuální i skupinové práci, podporujeme spolupráci dětí
- probouzíme aktivní zájem dítěte o činnosti - navození zájmu
- podporujeme odvalu dítěte, co se naučilo, co už zvládne a dokáže
- vedeme děti k tvořivému myšlení, k samostatné volbě vlastního postupu, podporujeme nové nápady, jak dospět k cíli

Hlavní zásady pro naši práci s dětmi:

- prioritou je pro nás vždy zájem dítěte
- hlavní činností dítěte je hra nebo činnost, při které získává poznatky a dovednosti
- respektujeme specifiku předškolního vzdělávání
- uplatňujeme individuální přístup k dítěti
- aktivity spontánní a řízené jsou vzájemně provázané a vyvážené – různorodost činností
- důsledně provádíme evaluační analýzu obsahu, metod a forem denní nabídky činností dětem
- sledujeme vývoj dítěte a jeho změny a pokroky zaznamenáváme
- spolupracujeme s rodiči dětí

Na co nikdy v naší školce nezapomínáme?

Na pravidla pěkného chování:

- vzájemně si nasloucháme
- naše ruce nám pomáhají a neubližují
- mluvíme správně
- nejsou nám lhostejné pocity ostatních
- vážíme si lidí kolem nás

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zapojeny do běžných aktivit v MŠ. Je však přihlédnuto k jejich potřebám, zohledňuje se např. pomalejší tempo, či vývojová nevyzrálост vůči věku dítěte. Pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami, děti s odkladem povinné školní docházky a děti nadané či talentované je vypracován plán dalšího rozvoje, plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP)

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně:

- Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory dítěte (PLPP zpracovává škola samostatně).
- Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.
- Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních potřeb dítěte.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení PPP poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola zákonného zástupce dítěte a všechny pedagogické pracovníky, podílející se na provádění tohoto plánu.
- Plán také obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

- IVP zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte – na základě doporučení ŠPZ
- IVP je závazným dokumentem. Vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice.
- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření
- IVP dále obsahuje jméno pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.
- IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte.
- Škola seznámí s IVP všechny pedagogy a současně zákonného zástupce dítěte, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP plánu lze pouze na základě písemného souhlasu informovaného zákonného zástupce.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Cílem naší práce je vybírat poznatky a činnosti, které podpoří rozvoj dětí s perspektivou jejich životního uplatnění, středem všeho dění na mateřské škole musí zůstat dítě:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání; např. v oblasti věcného prostředí, životosprávy dětí, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou apod.
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení; spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby
- spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Vzdělávání se uskutečňuje za pomoci podpůrných opatření, stanovených v individuálním vzdělávacím plánu dítěte tak, aby se maximálně vyhovělo jeho potřebám i možnostem. Při plánování TVP PV je třeba dle potřeby jej upravit vzhledem k integracím a plánům pedagogické podpory.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciací). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

Při vzdělávání dvouletých dětí usilujeme o naplňování těchto priorit:

- Úzce spolupracovat s rodinou a vytvořit podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i mateřské škole.
- Individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale nepřetěžovat je, nepoškodit je fyzicky a psychicky
- Vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji jeho osobnosti.

Oblast biologická – zaměření se na zdravotní cviky, chůzi, běh, skoky, lezení, podávání a hod lehkých předmětů, cvičení odvahy, seznamování s vodou v různých podobách + doprovodné aktivity, otužování.

Oblast interpersonální – sluchové hry, poslech zpěvu, hudby, zpěv, hudebně pohybové činnosti, hra na nástroje, obsažné čáranice, znaková kresba.

Oblast environmentální – seznamovat děti s blízkým životním prostředím, seznamovat děti s přírodou, rozvíjet vnímání, představivost, paměť, pozornost, soustředění, rozvíjet řeč dětí.

Oblast sociálně kulturní – rozvoj sebeobsluhy, hygienických návyků, hra s materiály, napodobivá hra, pomoc při práci dospělých.

VI. Vzdělávací obsah

Obsah vzdělávání je rozvržen do pěti integrovaných bloků. Program je rozdělen na části podle ročního období. Inspirací je příroda, jednotlivá roční období, lidové tradice. Dle aktuální situace je možné IB doplňovat, rozšířit.

Náš vzdělávací program vychází z pohádek. Pohádka je proto vždy průvodcem celého integrovaného bloku. Ten se pak skládá z dílčích projektů dětem blízkých, které je motivují a obohacují, a hlavního tematického celku se nějakým způsobem dotýkají.

Pomocí pohádek budeme objevovat, poznávat, tvořit, hrát si, řešit různé situace, vyjadřovat své myšlenky, pocity a plnit úkoly ze všech pěti oblastí výchovně vzdělávací práce předškolní výchovy. Pomocníky a kamarády v tomto programu jsou pohádkové postavy. Celoroční program je zaměřený na utváření základů klíčových kompetencí předškolního dítěte.

Kdo si hraje, nezlobí, aneb pojd'te s námi do pohádky.

„Pohádek není nikdy dost.“ J. Werich

Cíl: Prostřednictvím nových pohádek, pohádkových postav a dalších příběhů děti přijatelnou a nenásilnou formou seznamovat se světem okolo nich.

Integrovaný blok: „Kamarádi, kamarádky, pojd'te s námi do pohádky.“

Integrovaný blok: „Barevné pohádky“

Integrovaný blok: „Kouzelné pohádky“

Integrovaný blok: „Veselé pohádky“

Integrovaný blok: „Pohádkové cestování“

Integrované bloky jsou v ŠVP charakterizovány obecněji, učitelky je rozpracovávají tak, aby zahrnovaly činnosti ze všech oblastí předškolního vzdělávání. Oblasti vzdělávání jsou propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně funkční celek. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou dle RVP PV:

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Dítě a svět

Každá třída si vytváří svůj vlastní TVP PV.

Východiska pro plánování, přípravu a realizaci TVP PV

- zhodnocení třídy jako kolektivu – jeho temperamentu, dovedností, znalostí a dosažené úrovně zralosti jednotlivých dětí ve třídě
- využívání poznatků o pokrocích dětí
- spolupráce učitelek
- východiskem pro plánování v TVP PV je ŠVP PV, klima třídy, roční období, počasí, svátky a tradice, rituály, předešlá témata. Toto vše ovlivňuje zájem o nabízené aktivity
- každé téma v TVP PV obsahuje vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku a očekávané výstupy – klíčové kompetence
- TVP PV je uložen ve třídě, pro kterou je tvořen

Témata = bloky jsou volnou nabídkou pro učitelky. Je na nich, jaké prostředky a kolik času zvolí pro jeho naplnění. Jednotlivé téma je konkretizováno v rámci každé třídy do činností, ve kterých učitelky dbají na vyvážený poměr činností motorických, kognitivních a estetických s důrazem na rozvoj osobnostně sociálních a morálních vlastností a dovedností, převážením hravé činnosti vycházející ze zájmu dětí a respektující jejich individuální možnosti a potřeby. Jednotlivá témata v praxi nejsou pevně ohraničena. Jejich časovou délku určuje zájem dětí a aktuální dění v MŠ. Jsou dostatečně široká, vycházejí z přirozeného života kolem nás. Učitelky si jednotlivá témata nazvou dle svého uvážení podle toho, jaký zvolí obsah a motivaci. Hlavní vzdělávací nabídka může být podle potřeby a dle zvážení učitelek doplněna

dílčími projekty, které se neuskutečňují odděleně, ale v rámci výchovně vzdělávací práce, kterou doplňují. Tyto DP však nesmějí třístit hlavní vzdělávací nabídku, ale mají ji doplňovat a obohacovat. Součástí je provázanost environmentálního vzdělávání s problematikou zdraví a zdravého životního stylu, bezpečností dětí a prevencí sociálně patologických jevů (viz příloha).

Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje dětí, jejich potřebami, zájmem a pedagogickým záměrem. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Bereme v úvahu, že každé dítě má právo být jiné, mít jiné potřeby a rozvíjet se svým tempem.

Denní součástí naší pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci, vnímáme celou osobnost dítěte a získáváme je ke spolupráci, předáváme nové poznatky a vedeme je k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí. U každého dítěte hledáme vlastní vzdělávací postupy. Výsledkem musí být pohoda a prožitek dětí, jejich zaujetí pro činnost, radostné prožití pobytu u nás v mateřské škole.

I. Integrovaný blok: „Kamarádi, kamarádky, pojd'te s námi do pohádky.“

Záměr:

Cílem je laskavým přijetím a pomocí pohádky usnadnit novým dětem vstup do MŠ, orientovat se v novém prostředí, vést děti k navazování vzájemných kontaktů a vytvořit společná, přehledná a srozumitelná pravidla soužití ve třídě. Společně si budeme povídat o našich pravidlech, o tom, jak se nám líbí nebo nelíbí a proč. Děti povedeme k dodržování zásad bezpečného a ohleduplného chování. Budeme poznávat prostředí školy a její okolí

Dítě a jeho psychika

- vhodnou organizací a laskavým přijetím usnadnit novým dětem vstup do MŠ
- rozvíjet komunikační dovednosti a kultivovaný projev
- vyjadřovat samostatně myšlenky, pocity

Dítě a jeho tělo

- rozvíjet schopnost bezpečně se pohybovat v prostorech MŠ, orientovat se v ní
- osvojovat si dovednosti k podpoře osobní pohody, pohody prostředí
- nabídnout dětem tvořivé prostředí s dostatkem volnosti ve třídě, rozvíjet tak tvořivost a pohybové dovednosti dětí
- poznávat zdravé způsoby péče o sebe, své zdraví a bezpečí, hygienu, oblékání se aj.

Dítě a ten druhý

- vést děti k navazování kontaktů mezi sebou i k dospělým v MŠ
- posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému v dětské herní skupině, v rodině, ve škole

Dítě a společnost

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, přináležet ke společenství ve třídě a škole
- rozvíjet schopnost soustředěně vyslechnout literární dílo, respektovat při poslechu ostatní děti aj.
- rozvíjet hudební schopnosti zpěvem písní, které mají děti rády, nácvik nových písní s rytmicizací aj.
- rozvíjení schopnosti ztvárnit kresbami prožívané pocity, zážitky, některé prvky z vlastního okolí

Dítě a svět

- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije (MŠ, domov, vesnice, okolí – příroda)
- rozvíjet lásku a pozitivní city k živé i neživé přírodě
- poznávat, co je nebezpečné a kde nám hrozí nebezpečí

Návrh obsahu činností:

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- seznamovací hry
- prohlídka prostředí
- hry s hračkami, seznamování s hračkami
- pohádky a rozhovory na téma chování v MŠ,
- vztahy k druhým kamarádům, vytvořit společná pravidla soužití v MŠ a snažit se je dodržovat
- bezpečnost ve třídě, pohyb v MŠ
- pohádky a rozhovory na téma rodina, kamarádství, vzájemná pomoc, emoce – jak se kdo cítí...
- recitace říkadel, rytmicizace, pohybové ztvárnění říkadel k tématu (kamarádi, rodina, školka, prázdniny, hygienické návyky ...)
- společné hry a skupinové aktivity, námětové a smyslové hry
- pracovní skupinové činnosti - práce s papírem a jiným materiálem

- jednoduché pracovní činnosti v oblasti sebeobsluhy, oblékání, úklidu
- stolování, nácvik správného držení lžice a příboru, chování u jídla
- učíme se děkovat, poprosit, požádat
- dotvářet interiér školy dle volby dětí, výzdoba atp.
- přirozené pozorování okolního prostředí, vycházky do okolí

Očekávané výstupy:

- přijetí nové situace, odloučení od rodičů
- zvládání jednoduchých situací, činností a úkolů
- postupně se orientovat v prostorech MŠ a zahrady, mít povědomí o umístění své značky
- přijmout určitá pravidla
- znát své jméno a příjmení, znát jména ostatních kamarádů
- přirozeně komunikovat a udržovat dětská přátelství, odmítnout nepříjemnou komunikaci
- uplatňovat návyky v základních formách (zdravit, poděkovat, poprosit, rozloučit se, neskákat do řeči, uposlechnout pokyn)
- adaptovat se na život v mateřské škole, přizpůsobit se společnému programu
- zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, věcmi, knížkami...
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- koordinovat polohy a pohyby těla
- reprodukovat a naučit se krátké texty

Kompetence:

1. kompetence k učení

- dítě dokáže pozorovat, zkoumat, objevovat nové a všímá si souvislostí, toho, co se kolem nás děje
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
- snaží se nebo dokáže porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí

2. kompetence k řešení problémů

- dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

3. kompetence komunikativní

- dítě vyjadřuje své myšlenky a pocity
- využívá svých komunikačních schopností k dalšímu učení
- využívá přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, pocitů, názorů

4. kompetence sociální a personální

- samostatně se rozhoduje o svých činnostech, vyjadřuje svůj názor
- spolupodílí se na společných rozhodnutích
- vytváří schopnost adaptovat se na prostředí a jeho běžné proměny
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla

5. kompetence činnostní a občanské

- dítě má zájem o druhé, o to, co se kolem děje, váží si práce druhých
- dokáže zachovávat pravidla společenského soužití ve skupině
- chová se bezpečně k sobě a ohleduplně k druhým

II. Integrovaný blok: „Barevné pohádky“

Záměr:

Cílem je pohádkovým námětem přiblížit dětem tajemství podzimu - barevnost a bohatství podzimní přírody, určovat a rozlišovat základní druhy ovoce a zeleniny, seznámit je s lesem a životem v něm. Seznamovat děti s odletem ptactva na zimu, učit znát důvody tohoto chování ptáků. Formou pohybových her, didaktických a poznávacích činností, krátkých básniček, písniček a pohádek seznamovat děti se změnami počasí na podzim.

Děti se budou učit poznávat své tělo, pojmenovávat jeho jednotlivé části, seznámí se s možností prevence nemocí, uvědomí si hodnotu vlastního zdraví. Budeme se snažit vzbuzovat v dětech potřebu pobývat v přírodě, sportovat a zdravě se stravovat.

Dítě a jeho psychika

- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní i produktivní; využívání k vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu

- zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému)
- rozvíjet paměť, pozornost, představivost a fantazii
- rozvíjet komunikativní dovednosti verbální i neverbální a kultivovaný projev
- posilovat a rozvíjet přirozené poznávací city a potřeby (zvědavost, zájem, radost z poznání)
- rozvíjet schopnosti a dovednosti, vyjádřit pocity, dojmy a prožitky

Dítě a jeho tělo

- osvojovat si návyky k podpoře osobní pohody
- rozvíjet pohybové dovednosti, procvičovat různé způsoby lokomoce
- rozvíjet jemnou motoriku
- osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech zdraví a jejich kvalitě

Dítě a ten druhý

- vést k toleranci, respektování druhého, laskavosti, spolupráci
- učit oceňovat práci vlastní i druhého, umět pochválit i se vyrovnat s neúspěchem
- posilovat prosociální chování ve skupině dětí, upevňovat základní společenské návyky
  - pozdravit, poděkovat aj.
- vést k uvědomění si vztahu k druhému, rozvíjet schopnost pomoci druhému, rozdělit se, chtít mu udělat radost

Dítě a společnost

- kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími plody
- rozvíjet hudební schopnosti a dovednosti dítěte
- rozvíjet schopnost vyslechnout literární dílo, shlédnout soustředěně pohádku či dětský příběh a slyšené reprodukovat
- rozvíjení smyslu pro rytmus říkanky, poslech a recitace básní
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvíjet povědomí o péči o své zdraví

Dítě a svět

- osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách na podzim

- objevovat svět zvířat v přírodě, porovnávání světa zvířat a lidí
- objevovat plody podzimu
- osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- seznamovat se změnami počasí, sledovat počasí a přizpůsobit se jeho změnám
- vytvářet povědomí o zdravém životním stylu
- rozvíjet a upevňovat hygienické návyky dětí, významné pro zdraví člověka

Návrh obsahu činností:

- přiblížit dětem znaky podzimu
- hry s přírodním materiálem podporující tvořivost, představivost, fantazii
- hry s říkadly, písněmi, rytmicko-melodické hry, dramatizace
- přímé pozorování přírodního prostředí, jevů, proměnlivosti počasí, sledování
- rozmanitosti a změn v přírodě, poškozování přírody
- rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- výtvarné dovednosti a techniky - konstruování, prostorové vytváření
- tvoření z papíru, přírodnin
- pozorování změn v přírodě – počasí, barvení listí, odlet ptáků, zvířátka apod.
- ochutnávání ovoce a zeleniny – výroba ovocného, zeleninového salátu
- rozvoj smyslů – hmat, sluch, čich, chuť
- pohybové hry s tematikou ovoce – zelenina – počasí – zvířátka - ptáci
- vycházky po okolí – chůze v nerovném terénu, překonávání přírodních překážek
- sběr větviček stromů a přírodnin
- průpravná cvičení – motivované podzimními činnostmi
- nácvik správného držení těla, jak ve stoje, při chůzi, tak i při kreslení, sezení
- počítání, přiřazování a třídění přírodnin
- četba pohádek a příběhů – téma: podzim – počasí – zdraví – péče o zdraví
- hry – rozlišování barev, upevňování stran vpravo – vlevo, nahore – dole
- pohybové ztvárnění počasí, nálady, emocí
- námětové hry – Na lékaře, Počasí – meteorologové
- rozvoj smyslů – hmat, sluch, čich, chuť, zrak
- krátké maňáskové hříčky, hry k poznání těla

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o některých druzích rostlin a jejich plodech, jejich významu pro člověka
- soustředit se na určitou činnost
- zvládnout činnosti stále se opakující
- umět vyjádřit své nálady, emoce názory i zkušenosti
- povědomí o sounáležitosti s přírodou
- ve skupině se chovat podle určitých pravidel, umět brát ohledy na druhé
- vnímat pestrost a různorodost přírody
- zvládat jednoduché pracovní činnosti
- všimnout si charakteristických změn v přírodě typických pro podzimní období, vnímání barev
- mít povědomí o životě tažných ptáků a přípravě zvěře na zimu
- zvládat přiměřený pohyb v různém prostředí
- spolupracovat s druhými
- řešení problémových situací
- získání poznatků o lidském těle a jeho částech
- upevňování správných hygienických návyků
- rozlišování, co tělu prospívá a co škodí
- zachovávat správné držení těla
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- správně vyslovovat, ovládat dech
- vést rozhovor (naslouchat, respektovat řečníka, ptát se, odpovídat) slovy a gesty
- řešit problémy, úkoly a situace
- rozhodovat o svých činnostech, nést odpovědnost za své chování
- koordinovat pohyby a polohy těla, orientovat se v prostoru

Kompetence:**1. kompetence k učení**

- dítě se soustředí na danou činnost
- dítě má pocit radosti z toho, co dokázalo a zvládlo, umí hodnotit svoje pokroky

2. kompetence k řešení problémů

- dítě řeší náročnější problémy s pomocí dospělého
- dokáže využívat logických postupů, při řešení myšlenkových problémů

3. kompetence komunikativní

- dítě vyjadřuje své pocity
- samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika atp.)

4. kompetence sociální a personální

- samostatně se rozhoduje o svých činnostech, vyjadřuje svůj názor
- projevuje se dětským způsobem, projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- vytváří si schopnost adaptovat se na prostředí a jeho běžné proměny
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

5. kompetence činnostní a občanské

- vnímá svou sounáležitost s přírodním a společenským prostředím
- dokáže zachovávat pravidla společenského soužití ve skupině
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

III. Integrovaný blok: „Kouzelné pohádky“

Záměr:

Dozvíme se, co nám vykouzlí zima. Čekají nás pohádky a hry s čertí tematikou, návštěva Mikuláše, čerta a anděla - nadílka. Potom se budeme těšit na Vánoce. Připravíme společně s dětmi program besídky pro naše nejbližší, vyrobíme si vánoční přáníčka a dárečky. Budeme si vyprávět o vánočních tradicích, péct cukroví. Zimní měsíce poskytují dětem pestrou nabídku zimních radovánek, seznámení se zimními sporty, experimentování se sněhem a ledem, schopnost vnímat zimní přírodu se všemi jejími charakteristickými rysy a možnost pomáhat zvířecím obyvatelům zimní přírody. V tomto bloku je také mnoho příležitostí, kdy chceme utvářet povědomí o různorodosti kulturního i přírodního prostředí na Zemi. Poznáme nekonečný svět pohádek ve vyprávění, četbě, písni, dramatizaci. Již tradičně oslavíme Masopust. Vysvětlíme si, jak se chovat na ulici, silnici, vyrobíme si dopravní značky,

řekneme si, jakou funkci mají značky, semafor; jaké známe dopravní prostředky, k čemu slouží; co je důležité – dodržování bezpečnostních pravidel, ohleduplnost, znalost dopravních předpisů, jak předcházet úrazům, jak cestujeme my.

Dítě a jeho psychika

- rozvíjet schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí
- vyjádřit samostatně myšlenku, pocity a přání
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky
- osvojovat si některé dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka
- vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení
- rozvíjet pozitivní city dítěte (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry)
- rozvíjet vyjadřovací schopnosti
- vytvářet základní předpoklady pro práci s informacemi
- rozvíjet myšlenkové operace přiměřené věku dětí (třídění, řazení, porovnávání atd.)

Dítě a jeho tělo

- rozvíjet užívání všech smyslů
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojovat si poznatky o tělovýchově a sportu
- vytvářet návyky zdravého životního stylu
- rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- rozvíjet dovednosti rovnováhy a stability
- rozvíjet sluchové vnímání a schopnost reagovat na základě slovního pokynu
- rozvíjet jemnou motoriku ruky a prstů

Dítě a ten druhý

- podporovat schopnosti a dovednosti pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytvářet prosociální postoje k druhému (v rodině, v mateřské škole, ve třídě...)
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti
- rozvíjet intelektuální city a potřeby učit se

- rozvíjet pozitivní citové vztahy mezi dětmi samotnými, ale i jejich okolím, vytvářet pozitivní klima a atmosféru v kolektivu dětí

Dítě a společnost

- rozvíjet kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební a dramatické
- rozvíjet estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární (poslech pohádek a veršů, sledování dramatizací)
- rozvíjet základní kulturně společenské postoje
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách společnosti

Dítě a svět

- osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností, ke spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- vytvářet schopnosti přizpůsobovat se běžným změnám
- vytvářet povědomí o ochraně přírody
- osvojit si povědomí o sounáležitosti s celým ostatním světem
- vést děti k pochopení skutečnosti, že lidská činnost ve světě působí změny, které mohou přírodě (světu) prospívat, působit pozitivně, ale i nevratně negativně
- uvědomovat si rozdíl mezi volnou činností a činností cílenou se záměrem vytváření hodnot

Návrh obsahu činností:

- zima a zimní počasí, vánoční tradice, adventní čas - vztahy v rodině, mezi lidmi - co je to obdarovat
- písně, básně, koledy – zpěv, rytmizace, koledy - nácvik vánočního vystoupení
- četba příběhů a pohádek s vánoční tematikou
- rozvoj tvořivých činností – výroba vánočních ozdob a dárků, výzdoba MŠ, adventní kalendář, pečení cukroví
- realizace vánočních a adventních zvyků
- poslech vánočních koled
- ochutnávky cukroví
- rozhovory na téma – bezpečnost o vánočních prázdninách

- pozorování přírody, stopy zvěře, neseme zvířátkům vánoční dárky (zdobíme stromeček)
- hry se sněhem, otisky bot ve sněhu
- hudebně pohybové hry – vánoční písně
- hry na rozvoj emocí, sounáležitosti, pozitivních vztahů
- malování k tématu – omalovánky (co si přejeme pod stromeček)
- sáňkování, bobování, koulování
- procvičování mravních a zdvořilostních návyků
- pokusy se sněhem a ledem
- pozorování zimní přírody
- vyprávění pohádek se zimní tematikou
- výroba krmítka pro ptáčky – sypeme ptáčkům, péče o ně, péče o zvířátka v lese – krmelec – návštěva lesa
- hry na orientaci v prostoru – při pobytu venku i ve třídě
- hry s pohádkou, dramatizace, humor v pohádkách
- hry se slovy
- ilustrace knih, vlastní ilustrace pohádek
- rozvoj spolupráce a kooperace skupin dětí
- spojení pohádky s písni, hudbou
- hledání rýmů
- rozlišování dobra a zla v charakterových vlastnostech
- pohádkových postav, rozhovory, nebezpečí v životě, jak se zachovat
- dramatizace pohádek
- na základě pohádky poznávat časovou a dějovou posloupnost
- posilování vztahu ke knihám – výstavka oblíbených knih dětí, návštěva knihovny
- práce s literárním textem, vypravování pohádky podle obrazového materiálu
- dokončování pohádek podle fantazie
- četba příběhů a pohádek s tématem masopustu a masek
- pochopení pojmu Masopust - tradice
- výroba masek
- námětové hry – Jarmark – prodávání
- tanec a hry – masopustní rej

- zpěv písní k tématu
- hry na rozvoj sounáležitosti a vzájemného poznání
- zábavné hry a soutěže při karnevalu (smyslové hry koordinace pohybu)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- upevňovat znalost svého jména a adresy bydliště
- hry k rozlišení geometrických tvarů
- seznamování s prostředím školy a jejím významem (návštěva v první třídě)
- rozpoznávání začáteční a koncové hlásky ve slově – hry
- rozhovory o cestování, bezpečnosti
- obrázky dopravních prostředků, prohlížení, hra s nimi
- malování, kreslení, omalovánky dopravních prostředků
- písně o dopravě – pohybové ztvárnění

Očekávané výstupy:

- získat povědomí o lidových zvycích a tradicích
- aktivní vnímání kulturních podnětů
- obohacení citových prožitků dětí, prožívání radosti z tajemného očekávání
- uvědomit si, že radost můžeme mít i z dávání, nejen z dostávání
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
- naučit se z paměti krátké texty (říkanky, písničky, pohádky, ...)
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- zvládat pohyb na sněhu a ledu
- získat povědomí o různých skupenstvích vody
- znát charakteristické znaky zimy, zimního počasí
- rozšíření povědomí o světě
- rozlišovat poezii a prózu
- poznávat charakterové vlastnosti hrdinů
- pochopit text, umět v něm najít ponaučení
- osvojovat si morální a společenské hodnoty

- chovat se podle pravidel, respektovat určité povinnosti
- spolupracovat a respektovat druhé
- osvojit si základní poznatky o lidových zvycích a tradicích
- prožívat a projevovat radost ze společných her a činností, spolupráce
- chápat humor a vtip v lidových říkadlech a písních
- respektovat předem vyjasněná pravidla
- úmyslně si zapamatovat text
- rozlišovat počáteční slabiky a hlásky ve slovech, poznat jednoduchá synonyma
- odhalovat podstatné znaky a rysy jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi
- pracovat s osvojenými poznatky, umět řešit úkoly
- vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušeností v praktickém životě i v dalším učení
- dodržovat dohodnutá pravidla, chránit své zdraví
- vědět, kde je bezpečné si hrát

Kompetence:

1. kompetence k učení

- dítě uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2. kompetence k řešení problémů

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

3. kompetence komunikativní

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

4. kompetence sociální a personální

- dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout

5. kompetence činnostní a občanské

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

IV. Integrovaný blok: „Veselé pohádky“

Záměr:

Poslechneme si veselé pohádky s jarní tematikou, seznámíme děti se změnami v přírodě a jarními tradicemi. Společně oslavíme Velikonoce a vyrobíme si malované kraslice, beránky aj. Budeme pozorovat probouzející se jarní přírodu ve všech jejích podobách (změny, barvy, tvary, zvuky, velikost, množství, pestrost apod.) při pobytu venku. Seznámíme se s novým životem ze světa zvířat, hmyzu a brouků, s prvními jarními květinami, pučícími keři a stromy. Vlastním sázením a pečováním o rostliny se děti seznámí s přírodními zákonitostmi, a uvědomí si tak bezprostředně význam péče o přírodu.

Mladší děti budou poznávat základní druhy domácích a hospodářských zvířat, starší děti si poznatky zopakují a rozšíří o nové vědomosti ze života zvířat, jejich potravě, obydlí, užitku, mláďatech a způsobu života v blízkosti člověka. Pěstujeme v dětech kladný přístup člověka k přírodě a k životnímu prostředí, ne vždy se to však daří /upozornit na špatný přístup

některých spoluobčanů/. Vyprávíme si o našich nejbližších, snažíme se pojmenovat členy rodiny, vnímat význam rodiny, vysvětlíme si některé pojmy jako je domov, jak se jmenuje naše ves, orientujeme se v blízkém okolí. Seznámíme děti s poznatkem, proč je důležité znát svou adresu. Vyrobíme si dárek pro maminky k svátku. Připravíme vystoupení ke Dni matek. Poznáme, že vlastním konáním lze udělat druhému radost. Nebudeme druhé soudit podle barvy jejich pleti nebo podle toho, co mají na sobě, jakou hračku mají apod.

Dítě a psychika

- probouzet zájem a zvědavost dítěte
- rozvíjet schopnost sdělovat své zážitky druhým
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- cvičit paměť, pozornost, představivost, fantazii
- rozvíjet jazykové dovednosti – výslovnost, přednes, recitace
- rozvíjet a kultivovat paměť, hudební a taneční aktivity

Dítě a jeho tělo

- rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- rozvíjet pohybové a manipulační schopnosti
- osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
- osvojovat si poznatky o pohybových činnostech

Dítě a ten druhý

- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti
- upevňovat citové vztahy ke svému okolí, k živým bytostem
- učit se chránit bezpečí své i druhých
- vytvářet citové vztahy k rodině

Dítě a společnost

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí
- pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a přijmout základní společenské, morální a estetické hodnoty
- rozvíjet estetický vztah k životu

Dítě a svět

- osvojit si povědomí o sounáležitosti s ostatním světem

- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovače, ale i naopak poškozovat a ničit
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
- kladení otázek hledání odpovědi na problémy
- rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou, s lidmi, se společností

Návrh obsahu činností:

- pozorování změn přírody při vycházkách
- četba příběhů a pohádek k tématům - říkadla a koledy
- setí semen – péče o ně
- pozorování hlíny - hra s hlínou
- kreslení jarních témat, kreslení vajíček – hry se skořápkami, stříhání, lepení
- hudebně pohybové hry – Jaro, Přišlo jaro do vsi apod.
- pohybové hry k rozpoznání květin a zvířat
- počasí na jaře, rozhovor, oblékání
- jarní úklid, třídění odpadků (kontejnery, hrabání staré trávy apod.)
- pohybové hry – protažení – růst květiny, tráva, slunce, zvířátka
- překážkové dráhy – rozvoj hrubé motoriky
- stavění ohrádek a příbytků z kostek, hry s hospodářstvím, se zvířátky
- prohlížení obrázků, knih a časopisů se zvířátky, povídání nad obrázky, snaha o souvislejší projev dětí
- cvičení na louce – jóga – pozdrav sluníčku, překážkové dráhy, chůze, běh v nerovném terénu s překonáváním přírodních překážek
- smyslové hry – zvuky zvířat – jejich řeč
- písně a říkadla k tématu, rytmizace, přednes, pohybové vyjádření
- pletení věnečků, práce na zahrádce
- hra „Čáp ztratil čepičku“ – rozlišování barev a odstínů
- prohlížení stromů v přírodě – správné pojmenování a povídání si o nich
- péče o rostliny
- prohlubování citového vztahu k matce, k rodině – vyprávění dětí
- používání přídavných jmen
- svátek maminek a kdo všechno jej slaví (maminka maminky, tatínka)

- co je poslušnost, proč posloucháme rodiče i prarodiče
- co je láska v rodině, jak si ji děti představují, jak se projevuje
- struktura rodiny, funkce jednotlivých členů rodiny
- řazení obrázků podle děje
- vycházky, výlety, pozorování, pokusy
- třídění skupin, určování více méně
- hudební, výtvarné a literární činnosti na dané téma
- smyslové a psychomotorické hry
- námětová hra – Na rodinu - vaříme a pečujeme o děti
- výroba dárků pro maminky (Den matek)
- příprava pásma ke Dni matek

Očekávané výstupy:

- chápat proměny přírody vlivem ročního období, střídání ročních období
- získat povědomí o růstu rostlin vlivem teplot
- posílení pocitu sounáležitosti s ostatními i s místem, kde děti žijí
- znát typické znaky předjaří
- pracovat s osvojenými poznatky, umět řešit úkoly
- osvojení dalších jazykových dovedností (dle věku)
- poznat a správně pojmenovat nejznámější druhy hmyzu a malých živočichů
- znát jejich užitek, prospěšnost pro přírodu i člověka (příp. škodlivost), znát nebezpečí
- rozvíjet jazykové dovednosti-souvislé vyjadřování, používání homonym a synonym
- mít povědomí o lidových zvycích a obyčejích
- zdokonalení jazykových schopností – rozlišování délky slabik, rýmování
- znát typické znaky jarního období
- zacházet s různým výtvarným materiálem
- vnímat kulturní podněty, těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- prožívat radost ze společných zážitků
- umět rozlišovat dobro a zlo, správné a špatné chování a jednání
- respektovat daná pravidla
- mít povědomí o struktuře rodiny a vztahu mezi členy rodiny
- rozvoj citových vztahů k rodičům a sourozencům

- rozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- chápat, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě) svou roli
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že svým chováním ovlivňujeme vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- umět třídit předměty, vyřešit různé problémové situace
- vyjadřovat své pocity a zážitky výtvarnými prostředky
- zacházet s jednoduchými hudebními nástroji
- prožívat radost ze společných zážitků

Kompetence:

1. kompetence k učení

- dítě experimentuje a uplatňuje získané poznatky pro další učení
- umí hodnotit svoje pokroky
- aktivně využívá slovní zásobu, všímá si a popisuje věci, jevy, děje, které kolem sebe vidí

2. kompetence k řešení problémů

- řeší náročnější problémy s pomocí dospělého
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli

3. kompetence komunikativní

- dítě v komunikaci samostatně vyjadřuje své myšlenky, vede smysluplný dialog
- snaží se komunikovat bez zábran a ostychu
- ovládá dovednosti, které předcházejí čtení a psaní
- dokáže vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady

4. kompetence sociální a personální

- projevuje citlivost a ohleduplnost vůči druhým prosadit se, ale přizpůsobuje se skupině
- projevuje samostatné rozhodování o svých činnostech, vyjadřuje svůj názor
- podílí se na vytváření pravidel spol. chování
- napodobuje modely prosociálního chování mezili. vztahu, které nachází ve svém okolí

5. kompetence činnostní a občanské

- zajímá se o druhé, o to, co se kolem děje, váží si práce druhých

- uvědomuje si, že chováním mohou ovlivnit prostředí, ve kterém žijeme
- dokáže rozpoznávat své slabé a silné stránky

V. Integrovaný blok: „Pohádkové cestování“

Záměr:

Je to celek, který otevírá léto a s ním letní cestování, činnosti a objevy. Z toho vyplývá, že se většina činností odehrává v přírodě, která dětem v tomto ročním období poskytuje to nejvhodnější možné prostředí. Začíná oslavou MDD - svátek slaví děti celého světa – přátelství dětí všech barev, význam sourozenců, vztahy mezi nimi a směřuje k závěrečné slavnosti – ukončení školního roku.

Při maximálním pobytu venku je dětem intenzivněji přibližována problematika ochrany životního prostředí, soužití lidí a přírody, způsob života jiných kultur. Upozorníme děti na nebezpečí, která je mohou potkat nejen u vody, ale i při pohybu ve městě i na vesnici.

S pohádkou budeme cestovat a také se rozloučíme se školáky.

Dítě a jeho psychika

- vytvářet základy pro práci s informacemi
- rozvíjet jazykové dovednosti
- osvojit si relativní citovou samostatnost

Dítě a jeho tělo

- rozvíjet pohybové a manipulační schopnosti
- osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
- osvojování základních poznatků o pohybových aktivitách
- osvojit si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnosti

Dítě a ten druhý

- upevňovat citové vztahy k druhým, živým i neživým objektům
- učit se chránit bezpečí své i druhých, rozvíjet povědomí o možnostech pomoci v případě ohrožení, vést děti k předcházení nebezpečným situacím
- rozvíjet dětská přátelství a kamarádství, potřebu pomáhat nezištně druhým

Dítě a společnost

- pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje a přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty
- vytvářet základní kulturní a společenské postoje

Dítě a svět

- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
- rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, planetou Zemí

Návrh obsahu činností:

- organizace Dne dětí – hry
- pozorování změn v přírodě
- kreslení přírody
- výlety do přírody, hry v přírodě
- rozhovory o cestování, bezpečnosti
- hry s vodou a pískem
- kreslení zážitků z uskutečněných akcí školky
- prohlížení knih k tématu, poslech čtených pohádek a příběhů z cizích zemí
- povídání a rozhovory s dětmi o tom, kam pojedou na prázdniny – dopravní prostředky, s kým budou trávit prázdniny
- upozornění na možná nebezpečí – v okolí vody a ve vodě, rozdělování ohně, setkávání se s cizími lidmi, od cizích lidí si nic nebereme, opatrnost v dopravních situacích apod.
- pohybové a hudebně pohybové hry na zahradě
- přinesení obrázků a pohledů z různých koutů světa
- užívání si sluníčka – hry s pískem, kamínky, trávou, klacíky, květinami a vodou na školní zahradě
- pokusy s vodou a jiným materiálem
- vytváření kladného vztahu k životu, prostředí a přírodě okolo nás – vyprávění, čtení příběhů a pohádek k tématu
- kolektivní hry na přání dětí
- rozvoj rytmu a tempa při zpěvu

Očekávané výstupy:

- mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur
- přizpůsobit se společnému programu
- nabídnout pomoc druhému
- umět spolupracovat, rozdělit si úkol s druhým

- zvládnout delší chůzi v přírodním prostředí
- získat povědomí o významu ochrany přírody pro život na zemi
- dbát na vlastní bezpečnost
- využívat smyslového poznání
- těšit se z přírodních krás a sounáležitosti s přírodou
- osvojit si elementární poznatky o neznámém prostředí
- uvědomovat si odlišnost různých společenských kultur
- spolupracovat ve skupině
- sladit pohyb se zpěvem
- ovládat dechové svalstvo
- vědomě využívat smyslů (pozorovat, všímat si nového)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (výtvarných, hudebních, pohybových)
- rozlišovat a pojmenovat barvy a barevné odstíny
- dodržovat dohodnutá pravidla, chránit své zdraví
- vědět, kde je bezpečné si hrát

Kompetence:

1. kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultuře, přírodě a technice
- umí ohodnotit své osobní pokroky

2. kompetence k řešení problémů

- dokáže řešit problémy na základě svých zkušeností
- má schopnost rozlišit, která řešení vedou k cíli a která ne

3. kompetence komunikativní

- dítě samostatně vyjadřuje své myšlenky
- zvládá komunikaci s dětmi i s dospělými – v běžných situacích a bez zábran
- bere na vědomí, že lidé se domlouvají i jinými jazyky

4. kompetence sociální a personální

- samostatně se rozhoduje o svých činnostech
- získává obezřetnost při setkání s cizími lidmi
- je schopno se ve skupině vrstevníku prosadit, ale i podřídít

- dodržuje společná pravidla
- uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky

5. kompetence činnostní a občanské

- má zájem o druhé i o to, co se kolem děje
- dokáže plánovat a organizovat svoje činnosti a hry
- má smysl pro povinnost ve hře i práci

VII. Evaluační systém

Jde o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v mateřské škole, které nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Sledujeme:

- naplňování cílů školního programu
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- průběh vzdělávání
- kvalitu podmínek vzdělávání
- kvalitu práce pedagogů
- výsledky vzdělávání

Kritéria autoevaluace jsou obsažena v jednotlivých kapitolách RVP PV.

Pravidla evaluace:

Předmět evaluace:

práce a činnosti, které s dětmi provádíme, reakce a chování dětí i celé skupiny, individuální rozvoj, relativní posun dítěte i celé skupiny, vývoj kvality pedagogické práce učitelek, věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizaci řízení MŠ, personální a

pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů. Sledujeme soulad třídních plánů se školním programem a RVP PV.

Formy a metody (způsob provedení):

rozhovor, diskuze, pozorování, hospitace, rozbor dokumentace školy, analýza dětských prací, kontrolní činnost ředitelky školy a jí pověřené vedoucí učitelky, pedagogické porady, dotazníky, anketa

Zdroje informací:

děti a jejich spontánní reakce, postoje, gesta, verbální i neverbální projevy, postoje rodičů, pedagogický sbor, zřizovatel, ZŠ, veřejnost, hodnotící zprávy ČŠI

Časový plán

• hodnocení konkrétních činností, výsledků činnosti jedince či skupiny provádí učitelka společně s dětmi	průběžně
• vzdělávací pokrok, individuální rozvoj, relativní posun dítěte - sledují a zaznamenávají učitelky – průběžné záznamy (pedagogická diagnostika) • vedení portfolia	průběžně
• individuální rozvoj a relativní posun dítěte provádí učitelky (záznamy o dětech)	leden, červen
• podmínky a kvalita výsledků práce v rámci třídy hodnotí učitelky	průběžně
• hodnocení učitelky provádí zástupce řed. pro předškolní vzdělávání na základě hospitací • hodnocení učitelek a zástupce pro předškolní vzdělávání provádí ředitelka školy na základě hospitací	průběžně dle plánu hospitací
• sebehodnocení provádí učitelky rozbořem své práce • sebereflexe, vzájemné hospitace – všichni učitelé	průběžně 1x ročně písemné

	sebehodnocení
• evaluace integrovaného bloku, jeho průběhu a výsledků provádí učitelé v jednotlivých třídách	po ukončení IB
• kontrolu třídní dokumentace provádí zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání • ředitelka školy	týdně průběžně
• kvalitu a efektivnost vzdělávacího procesu provádí zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání a učitelky na pedagogických poradách	dle plánu pedag. porad
• kvalitu podmínek vzdělávání v kontextu RVP - analýza podmínek, kontrola jejich naplňování, kontrola naplňování záměrů hodnotí zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání a učitelky, popřípadě další zaměstnanci	průběžně, při inovaci a aktualizaci ŠVP, jednou ročně při hodnocení TVP
• spoluúčast rodičů, ohlasy na práci školy zjišťují učitelky dotazníkem, rozhovorem s rodiči	průběžně
• vyhodnocení vzdělávacího obsahu ŠVP PV provádí učitelky	závěr roku
• soulad ŠVP PV s požadavky aktuálního RVP PV provádí zástupce řed. pro předškol. vzdělávání	při inovaci, aktualizaci ŠVP PV, v případě aktualizace RVP PV ihned
• naplňování vizí a dlouhodobých cílů stanovených v ŠVP PV – ředitel, učitelé, popřípadě další zaměstnanci	závěr roku